



Enligt sändlista

BILDANDE AV NATURRESERVATET EDEFORSEN I STRÖMSUNDS KOMMUN

Uppgifter om naturreservatet

Naturreservatets namn	Edeforsen
Kommun	Strömsund
Socken	Hammerdal
Fastighet	Ede 3:51
Markägare	Naturvårdsfonden (Naturvårdsverket)
Lägesbeskrivning	Cirka 7 km sydöst om Hammerdal
Kartblad	TK 19F NO EK 19F 8-9 g-h, 695 86
Areal	5,3 hektar varav 2,7 hektar vatten
Fastighetsförvaltare	Länstyrelsen, Naturvård

Beskrivning av området - naturförhållanden och naturvärden

Området utgörs av Edeforsen med närmaste omgivningar nära Hammerdalssjöns utlopp. Den totala fallhöjden från Hammerdalssjön till Fänriksfjärden är 3,0 meter. Öster om forsen är marken beskogad medan marken i huvudsak är öppen ängsmark i väster. Avstyckade tomter finns runt forsen varav en ligger som en enklav inne i reservatet. Edeforsen utgör början på den egentliga Ammerån, som är ett helt oreglerat vattendrag. Ammerån med bland annat biflödena Öjån och Storån sträcker sig cirka 15 mil ända från Hotagens fjällvärld i nordväst ned till Indalsälven vid Ammer nära Hammarstrand. Vattenföringen är mycket varierande under året på grund av frånvaron av större sjöar vilka brukar ha en dämpande effekt.

Tidigare låg här ett gammalt och nedslitet vattenkraftverk. Även före kraftverksepoken har forsen nyttjats bland annat för en kvarn och ett sågverk. Naturvårdsverket köpte - efter initiativ av Länstyrelsen - anläggningen med omgivande mark i syfte att riva den. Detta är nu genomfört genom Länstyrelsens försorg och därmed är hela Ammeråns nederbördsområde helt fritt från kraftverk. Åtgärden är unik och det är första gången som Naturvårdsverket finansierar denna typ av projekt. Rivningen innebär inte bara en biotopförbättring av ån utan bör även ses som en del av strategin att bevara hela Ammerån för naturvård, fiske och annan rekreation.

Själva rivningsarbetena komplicerades av att det saknades en vattendom för Hammerdalssjön som var uppdämd av kraftverket. Den tidigare naturliga



tröskeln för sjön var bortgrävd och måste ersättas med en konstgjord tröskel så att inte Hammerdalssjön skulle tömmas. Arbetet fick därför bedrivas i flera etapper. Först måste en vattendom fastställas för Hammerdalssjöns nivå och tillstånd erhållas för att riva kraftverket. Nivån för Hammerdalssjön fastställdes till 301,60 m vid medelvattenföring 25 m³/sek. Därefter kunde anläggningen av tröskeln för Hammerdalssjön genomföras vid Lillströmmen någon kilometer uppströms reservatet. Slutligen revs själva kraftverket och en så långt möjligt naturlig åfåra återskapades. Edeforsen återinvigdes den 19 augusti 2002.

Litteratur

I Hammerdalskrönikan från 1967 och 1992 finns det utförliga beskrivningar av Edeforsens historia och det gamla kraftverket mm. Hela Ammerån är mycket intressant beskriven i boken "Fiske, skogsbruk och vattendrag - ett nyttjande i ett uthålligt perspektiv, Ammeråprojektet 1999".

Friluftsliv

Området är ett attraktivt utflyktsmål. Det nås lätt från allmänna vägen. Vid forsen finns en rastplats.

Ärendets beredning

Reservatsförslaget har tillstyrks av till Strömsunds kommun.

Länsstyrelsens beslut

Det beskrivna området som avgränsas med en heldragen linje på bifogade karta bör av skäl som ovan nämnts särskilt skyddas och vårdas i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer samt tillgodose behov av områden för friluftslivet. Länsstyrelsen förklarar därför med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken området som naturreservat.

Naturreservatets namn skall vara Edeforsen.

I detta beslut har Länsstyrelsen beaktat de grundläggande bestämmelserna för hushållning med mark och vattenområden enligt 3 kap. miljöbalken (MB). Länsstyrelsen finner att detta beslut om naturreservat stämmer väl överens med dessa bestämmelser. Sålunda ingår Edeforsen i Ammerån som är riksobjekt för såväl naturvård som friluftsliv enligt 3 kap. 6 § MB. Hela Ammerån omfattas även av de särskilda bestämmelser för hushållning med mark och vatten för vissa områden i landet, som innebär att vattenkraftverk, vattenreglering eller vattenöverledning för kraftändamål inte får utföras (4 kap. 6 § miljöbalken). Området ingår dessutom i det europeiska nätverket av värdefulla naturområden - Natura 2000. Bestämmelserna härom - det s.k. Art- och habitatdirektivet - återfinns numera i 7 kap. 27 § punkt 2, i miljöbalken. Enligt direktivet utgörs naturtypen "naturliga större vattendrag av fennoskandisk typ (Kod nr 3210)".

Ändamålet med reservatet skall vara att bevara områdets olika naturtypers ekosystem och naturliga processer samt att bevara landskapets karaktär i så



långt möjligt orört och ostört tillstånd för framtiden. Ändamålet är även att - inom ramen för detta ändamål - ge möjlighet till friluftsliv och vetenskaplig forskning.

Ändamålet skall tryggas genom att

- Forsen och skogen på östra sidan lämnas att utvecklas fritt
- Västra sidan hävdas genom slätter mm
- alla exploaterande verksamheter undviks

För området skall gälla de föreskrifter enligt 7 kap. 5-6 §§ och 30 § miljöbalken jämfört med 22 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken, vilka anges nedan.

Nedanstående föreskrifter skall inte utgöra hinder mot åtgärder enligt skötselplan.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att förfoga över fastigheten inom reservatet

Utöver vad som eljest gäller är det förbjudet att

1. Uppföra byggnad
2. Anlägga väg
3. Anlägga luft- eller markledning
4. Bedriva täkt av berg, sten, grus eller torv
5. Borra, spränga, gräva, schakta, utfylla eller tippa
6. Dika, dämna eller vidta vattenreglering
7. Fälla växande eller döda träd, upparbeta vindfällan eller vidta någon skogsvårdsåtgärd
8. Plantera in för trakten främmande växt- eller djurart
9. Använda kemiska bekämpningsmedel på land eller i vatten
10. Utan länsstyrelsens tillstånd sprida ut kalk på land eller i vatten

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med reservatet, nämligen

1. Utmärkning och information om reservatet
2. Uppsättning av informationstavla på plats som anges i skötselplanen



C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet

Utöver vad som eljest gäller är det förbjudet att

1. Göra åverkan på mark eller växtlighet, torrträd och vindfällen inräknade
2. Elda annat än på härför anvisade platser
3. Tälta annat än på härför anvisade platser

D. Föreskrifter enligt 3 § förordning om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Länsstyrelsen fastställer de föreskrifter om naturvårdsförvaltningen mm som framgår av bifogad skötselplan.

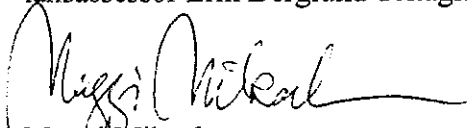
Övrigt

Enligt 27 § verksförordningen skall Länsstyrelsen göra en konsekvensutredning rörande de föreskrifter som riktar sig mot allmänheten vid bland annat naturreservatsbildning. Länsstyrelsen finner att de aktuella föreskrifterna endast innebär en marginell begränsning för allmänheten.

Detta beslut kan överklagas hos Regeringen, Miljödepartementet, se bilaga.

Kungörelsedelgivning skall ske enligt 17 § delgivningslagen.

I handläggningen av detta ärende i vilket landshövding Maggi Mikaelsson har beslutat och naturvårdsdirektör Olof Ternström varit föredragande har även biträdande länsarkitekt Kaj Wejander, enhetschef Sven-Ola Öhlund och förste länsassessor Erik Berglund deltagit.


Maggi Mikaelsson


Olof Ternström

Bilagor

1. Skötselplan
2. Hur man överklagar
3. Kombinerad besluts- och skötselplanekarta



Länsstyrelsen
Jämtlands län
Naturvård

Sändlista

Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm

Strömsunds kommun, Box 500, 833 24 Strömsund

Boverket, Box 534, 371 23 Karlskrona

Vägverket, Region Mitt, Box 186, 871 24 Härnösand

Skogsvårdsstyrelsen, Mellannorrland, Skedom, 881 92 Sollefteå

Skogsvårdsstyrelsen, Storgatan 14, 833 35 Strömsund

Lantmäterimyndigheten i Jämtlands län, Fastighetsregistret

Lantmäterimyndigheten i Jämtlands län, Östersundskontoret

Jämtland-Härjedalens naturvårdsförbund, Box 595, 831 27 Östersund

Vattudalens naturskyddsförening, Box 237, 833 00 Strömsund

Östersundsposten, Box 124, 831 22 Östersund

Länstidningen, 831 89 Östersund

Lennart Striem, Edefors 2222, 830 70 Hammerdal

Lars Ingvar och Eva Källström, Edefors 2220, 830 70 Hammerdal

Länskungörelserna

Plan

Fiske

Naturvård

Fältpersonalen



SKÖTSELPLAN FÖR EDEFORSENS NATURRESERVAT

Skötselplanen omfattar denna textdel och den kombinerade besluts och skötselplanekartan. Planen upprättades år 2002.

Syftet med naturvårdsförvaltningen

1. Bevara och vårda områdets naturtypers ekosystem och naturliga processer.
2. Bibehålla områdets goda förutsättningar för naturstudier och annat rörligt friluftsliv.

Disposition och skötsel av mark och vatten

Vattenområdet

Beskrivning:

Området utgörs av själva Edeforsen
Områdets återskapade naturkaraktär
skall i största möjliga utsträckning
bibehållas.

Mål:

Riktlinjer:

Inga åtgärder vidtas. Vissa
kompletteringar av de biotopvårdande
åtgärderna i vattendraget kan bli
aktuella.

Området väster om Forsen

Beskrivning:

Utgörs av ängsmark samt en mindre
skogsdunge intill vattnet.

Mål:

Ängsmark samt parkartad skog.

Riktlinjer:

Årlig slåtter av ängen. Viss ansning av
skogen.

Området öster om forsen

Beskrivning:

Utgörs av skogsmark samt ett par
mindre vägar till avstyckade tomter.

Mål:

Naturskog

Åtgärder:

Skogen lämnas till fri utveckling.
Befintliga mindre vägar bibehålls.

Anordningar för rekreation och friluftsliv mm

Tillgänglighet och friluftsanordningar

Beskrivning:

Området ligger i direkt anslutning till
allmänna vägar. På västra sidan finns
ett vindskydd.

Mål:

Rörligt friluftsliv skall kunna bedrivas.

Åtgärder:

Inga särskilda åtgärder utförs utöver att
parkeringsplats ordnas vid behov.



Renhållning

För renhållning i terrängen svarar naturvårdsförvaltaren.

Information

Informationsskylt sätts upp på västra sidan. Naturvårdsförvaltaren svarar för detta.

Utmärkning

Reservatet skall utmärkas i enlighet med Naturvårdsverkets anvisningar.

Finansiering av naturvårdsförvaltningen

Ekonomisk utredning

Initialkostnader

Framställning av skylt 20 000 kr

Utmärkning av reservatsgräns 10 000 kr

Årliga kostnader

Tillsyn 3 000 kr

Finansiering

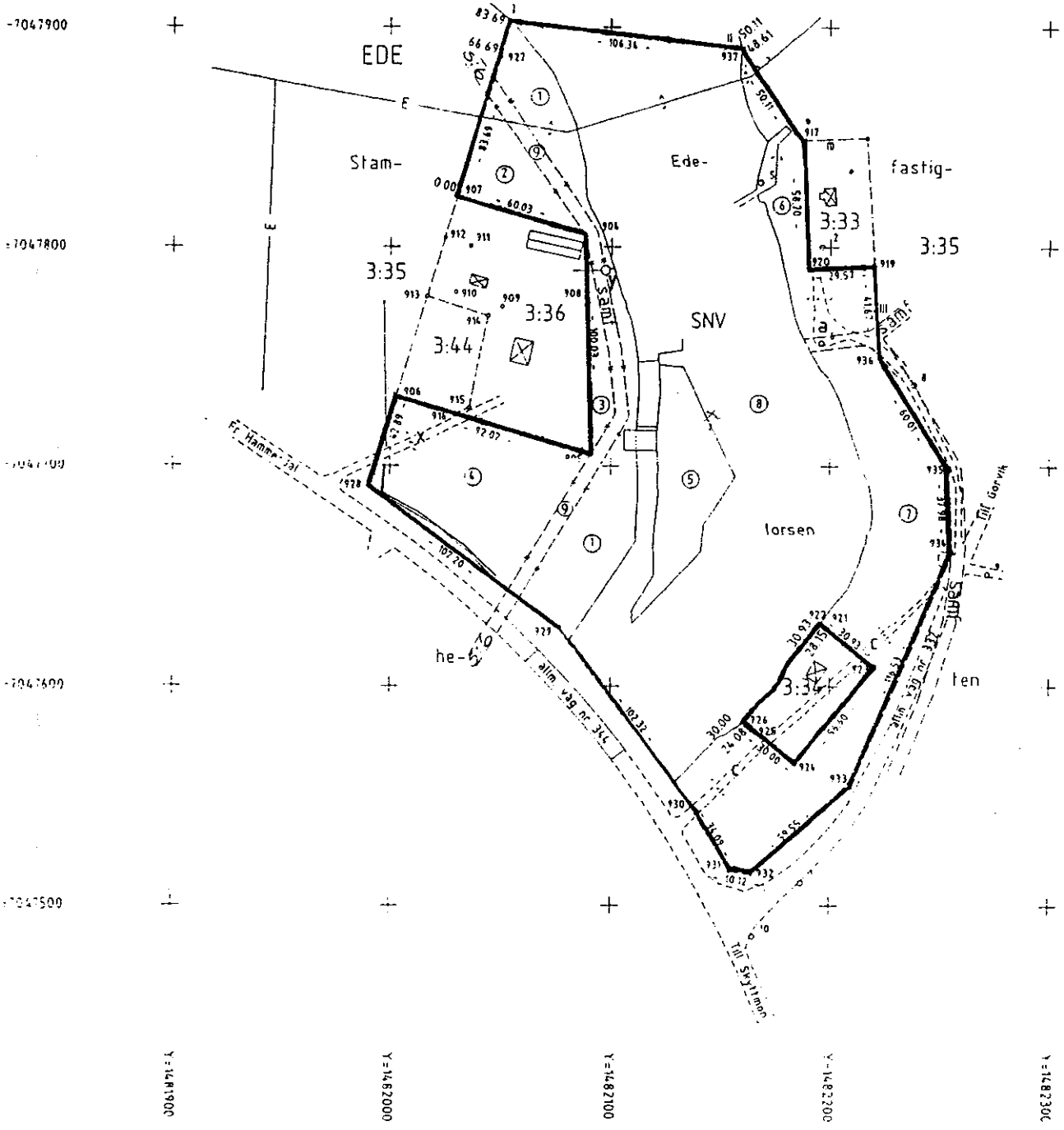
Naturvårdsverket finansierar naturvårdsförvaltningen.

TRÖMSUND 1993 24:9270 KA

Förskrivning Avstyckning från EDE 3:35 samt fastighetsreglering berörande samfällid mark och styckningslotten SNV	Kommun STRÖMSUND	Län JÄMTLAND
	Registreringsområde STRÖMSUND	
Förskrivningsställföretare <i>[Signature]</i> Erik Strömberg	Registreringsbevis Förskrivningen är registrerad 1993-06-23 För fastighetsregistreringsmyndigheten <i>[Signature]</i>	

Fastighetsrättslig beskrivning, aktbilaga BE 1 Teknisk beskrivning, aktbilaga BE 2

Lotten (SNV (fig 1-8) + fig 9 = Ede 3:51



Samfällidens gränser: 907-II-917, 919-III, 934-933-932, 931-930-929-928-906

Styckningsplanens beskrivning	Koordinatsystem 25 gon V	Måtklass IV	Skala 1 : 2000
För tekniska innehållet svarar		Reg. korta, lägesangivning EK 695 8672	Beteckningsstandard TFA 4.6 B-6

1993-06-23